

Nieuwe website Geologie van Nederland

Hansjorg Ahrens

Op de pas gelanceerde website www.geologievan-nederland.nl is voor het eerst alle kennis over het ontstaan van Nederland samengebracht. Waar lag ons land op de wereldbol toen de dinosauriërs uitstierven? Op welk strand vind je de meeste fossiele haaiantanden? Wat doet een paleontoloog? Hoe ontstaat kleigrond? Niet alleen is het antwoord op deze en honderden andere vragen te vinden, de bezoeker kan zelf ook een virtueel bodemonster nemen in zijn eigen achtertuin of het verloop van aardlagen tussen twee plaatsen volgen. Voor WPZ-leden is vooral de dynamische Google Maps-functie interessant, waarmee fossielvondsten op de kaart zijn te plotten.

Een kudde mammoeten sjokt al grazend voort over de steppe. Even verderop ontleedt een hyena met vlijmscherpe tanden een versgestorven mammoetstier. Een wolharige neushoorn kijkt even op, maar gaat dan onverstoord door met eten. Het is een beeld dat nog maar 25.000 jaar geleden werkelijkheid was. Speciaal ten behoeve van de website toverden wetenschappelijk illustratoren van Naturalis het opnieuw op het netvlies. Voor een kloppende weergave werkten ze intensief samen met wetenschappers, die zich op hun beurt baseerden op de vele vondsten die in de afgelopen decennia bijeen zijn gebracht door amateurpaleontologen. De mammoetsteppe is maar een van de re-

constructies die op de website te zien zijn. Met een klik op een interactieve tijdschaal is een impressie van elk geologisch tijdvak op te roepen. Zo kun je een tijdreis van 500 miljoen jaar maken en zien hoe Nederland in de loop van de geologische geschiedenis steeds veranderde. Nog een keer klikken en je krijgt een uitgebreide beschrijving van het tijdvak, met informatie over de ligging van ons landje op de wereldbol, het klimaat, de flora en fauna, de vorming van het landschap, afzettingen en delfstoffen. Wie de zwerftocht van ons grondgebied over de globe van moment tot moment wil volgen, kan terecht bij een animatie.

Sporen van de oertijd zijn overal terug te vinden, op en onder de grond. Met behulp van dynamische Google Maps kaarten is naar voren te halen waar wat gevonden is. Afhankelijk van je selectie kun je zien waar vondsten zijn gedaan van de wolharige mammoet, van de drie mammoetsoorten die op ons grondgebied hebben geleefd, van alle olifantachtigen die hier voorkwamen, van alle zoogdiervondsten uit het Pleistoceen, of juist alleen die uit de Laatste IJstijd. Op eenzelfde manier zijn vondsten van zwerfstenen en mineralen op de kaart te zetten. Er is een doorklik mogelijk naar een uitgebreide beschrijving van de soort. In zo'n 'paspoort' vind je informatie over uiterlijk, leefwijze, geografische verspreiding, voorkomen in de tijd, evolutie,

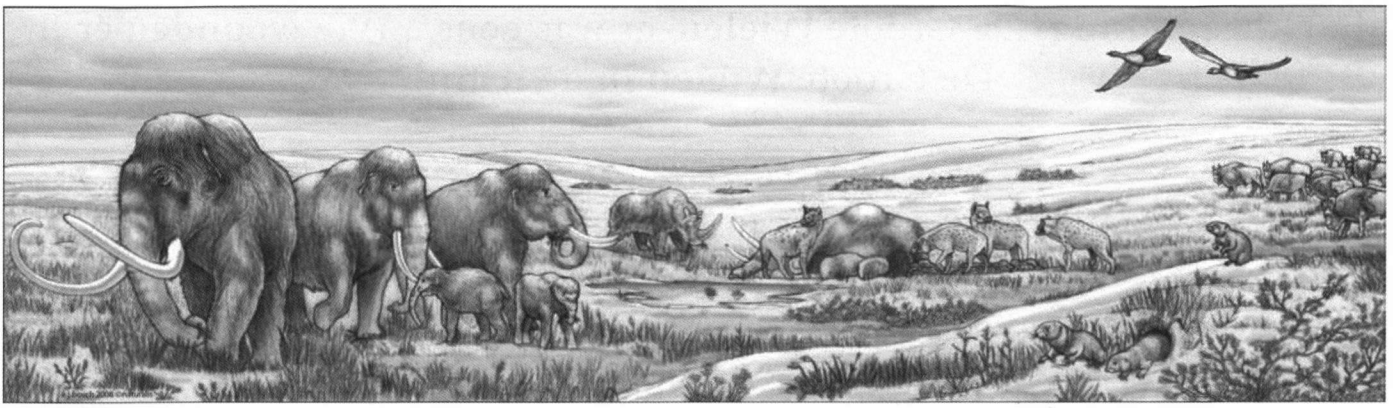

Fig. 1: Reconstructietekening van de mammoetsteppe.

en de voornaamste vindplaatsen. Aan het eind van het artikel is een verwijzing naar de belangrijkste (Nederlandstalige) literatuur opgenomen. Te zijner tijd zal er door te klikken zijn naar de artikelen zelf. Binnenkort zijn al artikelen uit Grondboor & Hammer en Gea full text op te vragen. De vondstenpresentaties putten uit databases van Naturalis. Deze lopen uiteraard niet synchroon met de werkelijkheid: elke dag worden er immers nieuwe fossielen, mineralen en zwerfstenen gevonden. Een wens is dan ook om aan de site een meldingsfaciliteit toe te voegen, waarmee amateurs hun vondsten (en foto's) aan kunnen melden. Na een beoordelings-slag zullen ze vervolgens aan de kaartpresentatie worden toegevoegd.

Geologievannederland.nl is tot stand gekomen door een nauwe samenwerking van Naturalis en TNO Bouw en Ondergrond. Geologen, paleontologen en wetenschapscommunicatoren van deze instituten werkten intensief samen met tientallen studenten en tekenaars aan honderden teksten, animaties en nauwkeurige reconstructies. Ook verschillende experts uit de kringen van de WPZ, de NGV en de WTKG zijn bij de totstandkoming van de website betrokken geweest. Het resultaat is een informatiebron die niet alleen interessant is voor het algemene publiek, maar zeker ook voor beginnende en ervaren fossielzoekers.

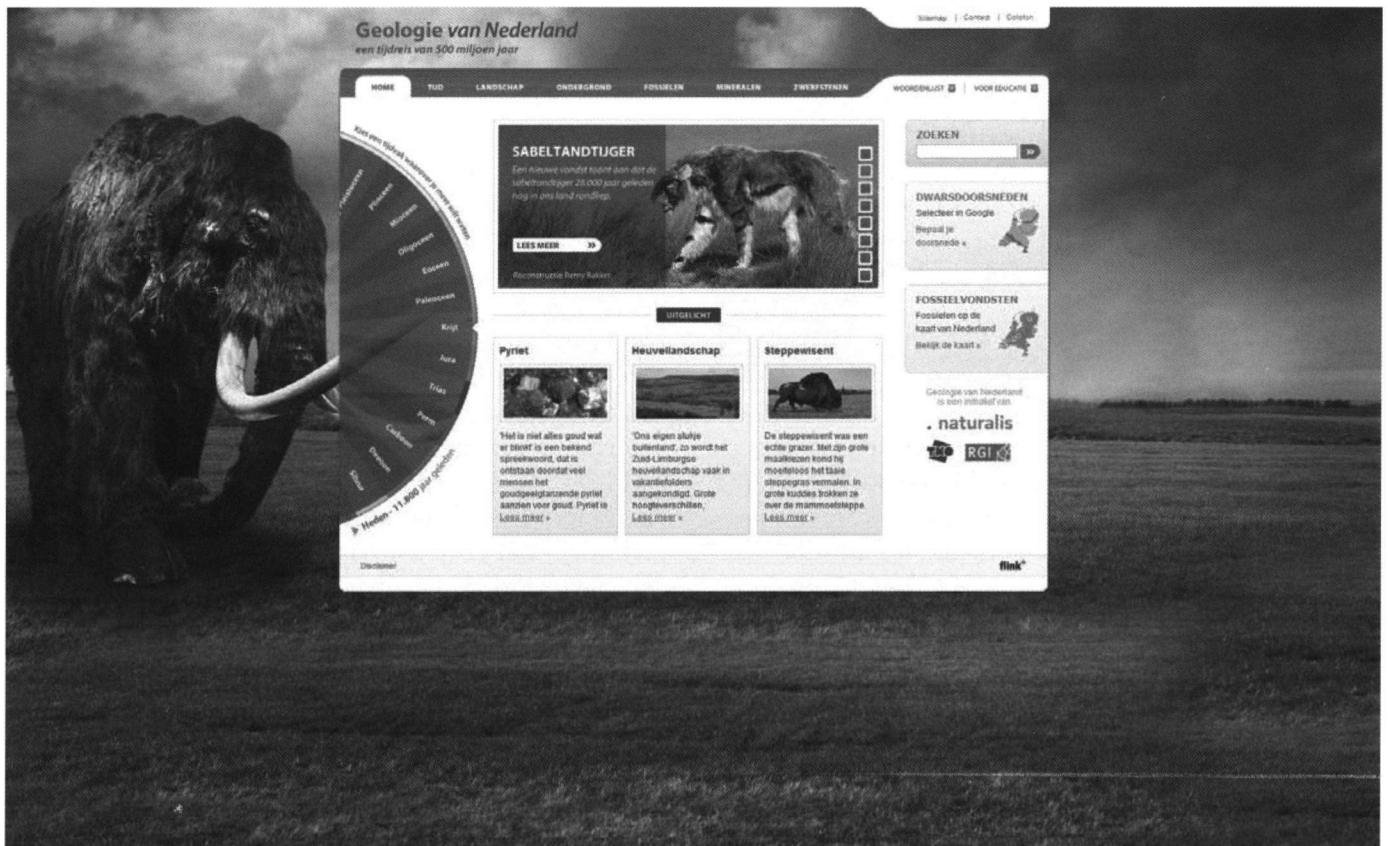

Fig. 2: De startpagina van geologievannederland.nl.